

Persbericht

Den Haag, 24 januari 2013

Onderzoeksraad: veiligheid in bouw, gezondheidszorg en chemische industrie moet beter

De Onderzoeksraad voor Veiligheid heeft zorg over het niveau van veiligheid in de bouw, de gezondheidszorg en de chemische industrie. De Onderzoeksraad zal zich de komende jaren in het bijzonder richten op het verbeteren van de veiligheid in deze specifieke sectoren. Ook de veiligheid van het wegverkeer en digitale veiligheid staan hoog op de agenda van de Raad.

Dat schrijft voorzitter Tjibbe Joustra van de Onderzoeksraad voor Veiligheid vandaag in het boek 'Veiligheid in Perspectief'. Hij constateert dat Nederland weliswaar een van de veiligste landen ter wereld is, maar dat dit verworven veiligheidsniveau niet vanzelfsprekend is.

De Onderzoeksraad geeft met het boek 'Veiligheid in perspectief' voor het eerst een overzicht van de ruim zestig onderzoeken (en tweehonderd kleinere onderzoeken) die de Raad sinds zijn oprichting in februari 2005 heeft verricht. In het boek wordt de balans opgemaakt: waar is veiligheidswinst te boeken en wat valt er te leren uit het verleden?

Acht jaar onderzoek heeft het beeld opgeleverd dat er in ons land op het gebied van veiligheid veel bereikt is. Tegelijkertijd is behoud van het verworven veiligheidsniveau geen vanzelfsprekendheid. In het boek beschrijft de Raad per maatschappelijke sector welke tekortkomingen hij in de afgelopen jaren heeft waargenomen. De Raad kent in dat verband de volgende zorgen:

- De Raad ziet dat in diverse sectoren sprake is van verregaande specialisatie en arbeidsdeling. Hoewel specialisatie ook veel goeds heeft gebracht, mag die niet leiden tot een gefragmenteerde aandacht voor veiligheid, waarbij niemand de verantwoordelijkheid voor de veiligheid van het geheel neemt. Uit onderzoek in de bouwsector bleek bijvoorbeeld dat het ontbreken van een integrale veiligheidsaanpak heeft geleid tot ernstige ongevallen, zoals het instorten van een vloer van de B-Tower in Rotterdam en van het dak van het stadion van FC Twente in Enschede.
- De Raad vindt dat degene die opdracht geeft een potentieel gevaarlijke handeling te verrichten, zich ervan moet verzekeren dat de opdrachtnemer zijn opdracht zo veilig mogelijk uitvoert. Dat geldt zowel voor publieke organisaties (zoals overheden die concessies verlenen voor het openbaar vervoer) als private organisaties (zoals opdrachtgevers in de chemische industrie). Het feit dat opdrachtgevers daartoe niet altijd wettelijk verplicht zijn, doet wat de Raad betreft geen afbreuk aan die verantwoordelijkheid.

Mededeling voor redacties

Voor nadere informatie kunt u zich wenden tot de woordvoerder van de Raad, Wim van der Weegen 0623 464 277

- De Raad meent dat bedrijven en instellingen recht hebben op goed geëquiperde toezichthouders die hen kunnen ondersteunen in hun systematische zorg voor veiligheid, en die de 'rotte appels' aanpakken. Gezien de stand van de overheidsfinanciën en de economische vooruitzichten, zijn verdere bezuinigingen op toezichthouders niet uitgesloten. De Raad ziet die met zorg tegemoet.
- In economisch slechte tijden zijn bedrijven doorgaans minder geneigd te investeren in onderhoud en veiligheidsmaatregelen, waardoor de veiligheid in het geding kan komen. Bedrijven realiseren zich nog te weinig dat investeren in veiligheid ook juist verstandig kan zijn vanuit bedrijfseconomisch perspectief.

Het realiseren van een duurzaam veilige samenleving vereist voortdurende waakzaamheid en bereidheid tot verbetering te komen als daartoe aanleiding is. De Raad zal daarom ook in de komende jaren aandacht vragen voor veiligheid. Vanzelfsprekend gaat die aandacht uit naar de transportsectoren en in het bijzonder het wegverkeer. De jarenlang dalende trend in het aantal verkeersdoden lijkt namelijk te stagneren en het aantal ernstig verkeersgewonden neemt zelfs toe. Naast deze blijvende aandacht voor transportveiligheid ziet de Raad aanleiding zich extra in te spannen op vier terreinen: bouw, gezondheidszorg, industrie en digitale veiligheid. Zo ziet de Raad mogelijkheden om de veiligheid in de gezondheidszorg te verbeteren. Onderzoek maakt duidelijk dat ziekenhuisorganisaties nu nog moeite hebben gestalte te geven aan de uitgangspunten van goede veiligheidszorg, zoals transparantie van de organisatie, collegialiteit in het delen van informatie en het veilig melden en systematisch leren van incidenten.